

A Mátyás korabeli jobbágyság helyzete

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés, témataartás, lényeg kiemelése <i>*Zárójelben a részpontok javasolt megoszlása.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - A versenyző a Mátyás korabeli jobbágyság viszonyit ismerteti. (1 pont)* - Kitér a társadalmi rétegződésre, a jobbágyélet jogi kereteire, a jobbágyszolgáltatásokra. (1 pont) - A jobbágyok helyzetét az előzményekhez viszonyítja. (1 pont) - A mellékleteket beépíti írásművébe. (1 pont) 	4
Tájékozódás térben és időben	<ul style="list-style-type: none"> - A versenyző mondanivalóját a téma térbeli és időbeli keretei között adja elő. (1 pont) - Rögzíti, hogy a téma színtere a Mátyás korabeli Magyarország. (1 pont) - Rögzíti a téma szempontjából meghatározó dátumokat (Mátyás uralkodásának kezdete és vége, a kincstári reform éve [1467]). (2 pont) 	4
A szaknyelv alkalmazása	<ul style="list-style-type: none"> - Helyesen használja a témával kapcsolatos általános fogalmakat (pl. állam, társadalom, király, jog, adó). (2 pont) - Megfelelően értelmezi és alkalmazza a témára vonatkozó szakkifejezéseket (pl. jobbágy, zsellér, földesúr, kamara haszna, királyi kincstár adója, földbér, terményadó, ajándék, kincstári reform, szabad költözés, úriszék). (6 pont) 	8
Források és szakirodalom használata	<ul style="list-style-type: none"> - A dolgozatíró beépíti válaszába a megadott mellékletekben és a szakirodalomban lévő információkat, és azokból következtetéseket von le. (3 pont) - A képmellékletből következtet a földesúrnak járó terményadóra. (2 pont) - A táblázatból kiemeli a jobbágyokat terhelő királyi adó méretét és arányát. (2 pont) - A törvényszövegek alapján ismerteti a királyi kincstár adója következtében beállt változásokat. (2 pont) - A szakirodalomból merítve elemzi Mátyás adópolitikáját. (2 pont) - A szakirodalom szerint mutatja be a jobbágyság helyzetének változásait. (2 pont) 	13

Szempontok	Műveletek, tartalmak	Pont
Eseményeket alakító tényezők	<ul style="list-style-type: none"> - A versenyző elemzi a korabeli magyar társadalom szerkezetét és rögzíti a fő- és köznemesség politikai hegemóniáját, továbbá a jobbágyság számbeli túlsúlyát. (3 pont) - Bemutatja az ország gazdasági fejlettségét és utal a városok viszonylagos gyengeségére, valamint a mezőgazdasági áruterelés jeleire (szarvasmarha, bor). (2 pont) - Ismerteti Mátyás kül- és belpolitikai céljait és utal anyagi forrásainak szűkösségére. (2 pont) - Feltárja a királyi jövedelmek megoszlását és megállapítja a jobbági adók meghatározó szerepét. (2 pont) - Elemzi a kincstári reform jellemzőit és rögzíti a jobbágyterhek ugrásszerű növekedését. (2 pont) - Feltárja a paraszti társadalom rétegződését és utal a felemelkedés (mobilitás) szűkös lehetőségeire (mezővárosi lét, árukereskedelem, nemesi feleség). (2 pont) - Megemlíti, hogy a jobbágyság alárendelt helyzetben él és rámutat ennek szabályozóira (törvények, szokásjog). (2 pont) - Rámutat, hogy a királyi adópolitika következtében a korábbiakhoz képest romlott a jobbágyság helyzete. (2 pont) 	17
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A versenyző koherens, súlyos nyelvhelyességi és helyesírási hibáktól mentes, logikusan szerkesztett szöveget alkot.	4
ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		50